

องค์ประกอบที่ 1 การจัดทำป้ายชื่อ

“รู้ลักษณะ รู้ชื่อ รู้จัก” ให้นักเรียนรู้จักชื่อ จากการสัมผัส การสังเกตพรรณไม้ หรือ ปัจจัยที่ศึกษา เช่นเมื่อเห็นพรรณไม้ชนิดหนึ่งดอกคล้ายแตง สีแดง อาจชื่อดอกแตงแดง ตั้งไว้ก่อน แล้วจึงศึกษาเรื่องอื่นๆ ก่อน ในการที่จะเรียนรู้อรรถชาติ ใช้ความเป็นธรรมชาติของเด็ก ครูทำให้ สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

การที่จะหาชื่อ เพื่อให้ชื่อให้เข้าใจตรงกัน ต้องทราบชื่อประจำถิ่น จะเกิด กระบวนการเรียนรู้ในเรื่องของการแสวงหาชื่อ ให้ที่บ้าน คนข้างเคียงได้ดู ได้ช่วยบอกชื่อ โดยการ นำส่วนของพืชไปให้ดู จะเข้าสู่การเก็บตัวอย่างพืช เมื่อทราบชื่อ ก็เก็บรักษาตัวอย่างไว้เป็นพรรณ ไม้แห้ง ใช้อ้างอิง สืบค้นชื่อทางวิทยาศาสตร์ได้ การสืบค้นชื่อนั้นต้องมีการเรียนรู้ส่วนอื่นๆ ต่อไป เช่นการศึกษาลักษณะวิสัย รูป ทรง สี กลิ่น ตามแบบการเรียนรู้ เป็นการรู้แบบคร่าวๆ ซึ่งหาก สามารถรู้อย่างละเอียดได้จะดี การค้นคว้าในตอนหลังได้

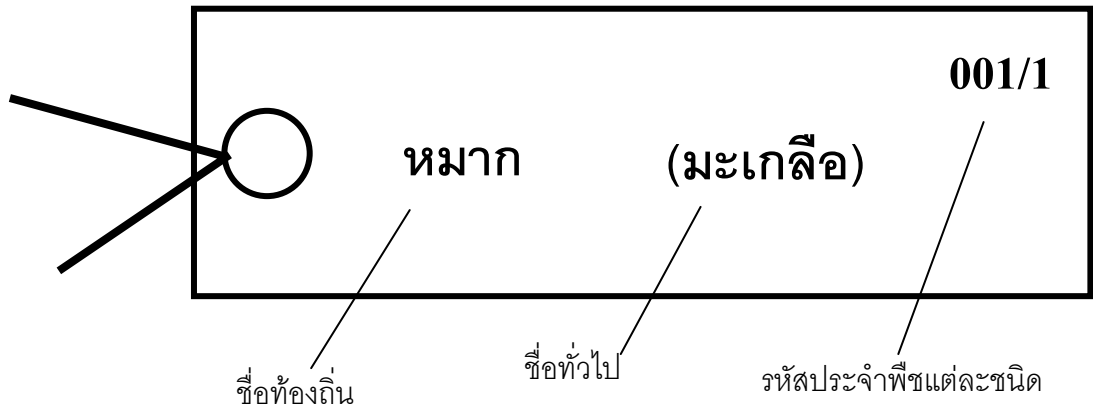
ขั้นตอนการจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

- สสำรวจ ติดชื่อพื้นเมือง และเลขหมายประจำต้น
- การศึกษาโครงสร้างส่วนประกอบ และการจำแนกชนิดพืช โดยใช้เอกสาร

การศึกษาพรรณไม้ ก 7-003

- การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง
- การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์
- การจัดทำฝักรพรรณไม้
- การจัดทำทะเบียนพรรณไม้
- การจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้ที่สมบูรณ์

จัดทำป้ายชื่อประจำต้นไม้ในโรงเรียน ในขั้นแรกเป็นชื่อพื้นเมือง ชื่อท้องถิ่น เป็น ป้ายชั่วคราว จากนั้น จากนั้นมีการศึกษาพืชพรรณไม้นั้น โดยการใช้ เอกสาร ก7-003 การศึกษา พรรณไม้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับ การสืบค้นจากเอกสาร หรือชื่อ internet หากข้อมูลจาก การศึกษา ส่วนใหญ่เหมือนกับการสืบค้น เชื่อว่าจะมีชื่อวิทยาศาสตร์ตามที่ปรากฏ จากนั้นมีการ ตรวจสอบ จากนักพฤกษศาสตร์ เพื่อให้ได้ชื่อที่ถูกต้อง สมบูรณ์ หากไม่สามารถค้นคว้าได้ จัดทำ ตัวอย่างพรรณไม้แห้งโดยมีส่วนต่างๆ ครบ ทั้งใบ ดอก ผล ส่งให้กับทาง โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม พืชฯ ให้ นัก พฤกษศาสตร์อนุกรมวิธานพืช ทำการศึกษาจำแนก หาชื่อวิทยาศาสตร์ และ ข้อมูล ต่างๆ

สำรวจจัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในโรงเรียน ในตอนแรกเป็นชื่อพื้นเมือง แล้วทำป้ายชื่อผูกติดไว้กับต้นไม้

		001/1
ชื่อพื้นเมือง	หมากเกีย	
ประโยชน์	ผลดิบ เป็นยาถ่ายพยาธิ ใช้เป็นสีย้อมผ้า ให้สีดำ รักษาปัสสาวะพิการ ชัดเบา โรคนิว อากาไรไอ คอแห้ง คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย ฝีอักเสบ แผลใต้ผิวหนัง	

ตัวอย่างป้ายชื่อท้องถิ่นและข้อมูลท้องถิ่น

ป้ายข้อมูลที่สมบูรณ์

		7-34190-001-001
ชื่อพื้นเมือง	หมากเกีย	
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Diospyros mollis</i> Griff.	
ชื่อวงศ์	EBENACEAE	
ชื่อสามัญ	Ebony Tree	
ประโยชน์	แก่น ทำกรอบรูป เครื่องประดับ ทำเครื่องใช้ฝังมุก ใบ ใช้ประดับพวงหรีด ผลดิบ เป็นยาถ่ายพยาธิ ผลสุก ให้สีดำ ใช้ย้อมผ้า เปลือก ผสมกะแค้นบด	

ชื่อพืชที่เรียกกัน

เป็นทางการทั่วโลก

ประกอบด้วย ชื่อสกุล คำคุณศัพท์พบระบุชนิด
ชื่อผู้ตั้ง (เรียงตามลำดับ) เขียนได้ 2 แบบ
1. *Diospyros mollis* Griff. (ขีดเส้นใต้)
2. *Diospyros mollis* Griff. (ตัวเอียง)

ชื่อวงศ์

ชื่อกลุ่มของพืชที่มีชนิดนั้นๆ อยู่ใน
กลุ่ม เช่นมะเกลือ มะพลับ ตะโก อยู่ใน
วงศ์เดียวกัน คือ EBENACEAE

ชื่อสามัญ

ชื่อที่ใช้เป็นภาษาอังกฤษ บางชนิด
อาจดัดแปลงมาจากชื่อพื้นเมือง บาง
ชนิดเหมือนกับชื่อสกุลของพืชชนิด
นั้นๆ บางชนิดอาจไม่มีชื่อสามัญก็ได้
เช่น ไม้ป่าชนิดต่างๆ

ชื่อที่เรียกกันในท้องถิ่นนั้นๆ
(เขียนชื่อท้องถิ่นที่ ร.ร. ตั้งอยู่ก่อน
แล้วตามด้วยชื่อพื้นเมืองในท้องถิ่นอื่นๆ)

รหัสกิจกรรมสร้างจิตสำนึกฯ

รหัสไปรษณีย์ประจำท้องถิ่น

รหัสโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ

ของแต่ละจังหวัด

รหัสประจำต้นพืชแต่ละชนิด

7-34190-001-001

ชื่อพื้นเมือง   หมากเกี้ยว
ชื่อวิทยาศาสตร์   *Diospyros mollis* Griff.
ชื่อวงศ์   EBENACEAE
ชื่อสามัญ   Ebony Tree
ประโยชน์   แก่น ทำกรอบรูป เครื่องประดับ ทำเครื่องใช้ฝังมุก
                                  ใบ ใช้ประดับพวงหรีด ผลิตบ เป็นยาถ่ายพยาธิ ผล
                                  สุก ให้สีดำ ใช้ย้อมผ้า เปลือก ผสมกะเข้กันบูด

ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับต้นไม้ในแง่การใช้ประโยชน์ เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค
ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ตลอดจนเรื่องของศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณีพื้นบ้าน ตำนาน ฯลฯ ส่วนที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ได้จากการสอบถามผู้รู้ใน
ท้องถิ่น เช่น หมอยา ฯลฯ ข้อมูลเอกสาร ได้จากหนังสือ ตำรา
หลักการเขียนให้เรียงตามลำดับตามส่วนของพืช ดังนี้ ทั้งต้น ราก ลำต้น (เปลือก เนื้อ
ไม้ แก่น ยาง ชัน) กิ่ง ก้าน ใบ ดอก ผล เมล็ด

ทะเบียนพรรณไม้ที่สำรวจภายในโรงเรียน

ชื่อสถานศึกษา.....จังหวัด.....รหัสสมาชิก

หมายเลข	ชื่อพื้นเมือง	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	ลักษณะวิสัย	ลักษณะพิเศษของพืช	บริเวณที่พบ
001	หมากเกี้ยว	<i>Diospyros mollis</i> Griff.	EBENACEAE	ไม้ต้น		อาคาร1
002	ขนุน	<i>Artocarpus</i> <i>hererophyllus</i> Lamk.	MORACEAE	ไม้ต้น	ยางสีขาว ขุ่น	อาคาร1
003	โยทะกา		CAESALPUNLACEAE	ไม้พุ่ม	ปลายใบเว้า , ดอกสี เหลือง	อาคาร2

การจัดทำพรรณไม้แห้ง-พรรณไม้ดอง